

EVANGELIHCÍÐ, Tróndarg. 36

Hóskvöldið evangeliskur fundur kl. 20.00.

**KEYPIÐ SOSIALIN!
LESIÐ SOSIALIN!
HALDIÐ SOSIALIN!
SOSIALURIN — alltið bestur!**

Hálvannað ár við nýggjum hjarta

Heimsins fyrsti hjartatransplantations sjúklingur, Philip Blai-berg, sum hefur livað við nýggjum hjarta í hálvannað ár, doyði seinasta mánakvöld.

Síðan hann fekk nýtt hjarta hefur hann við millumbilum ligið á sjúkrahúsi, tí at organisman vildi ikki arbeiða saman við nýggja hjartanum. Hetta hefur helst eisini verið tað sum nú hefur gjørt av við Blaiberg.

Dr. Barnard, professari, leknin sum stóð fyri hjartatransplantationini, fer í komandi døgum at kanna gjølla orsøkina til deyða Philip Blaibergs.

Myndin er tækin stutta tíð eftir at Blaiberg hevði fingið nýtt hjarta, og aftur sloppin á føtur. Her fer hann saman við konuni av aftur sjúkrahúsinum.

Saltfiskaprisir

Prisásetingarnevndin á saltfiski hevur á fundi 15. august 1969 ásett fylgjandi landingarprisir á saltfiski.

	Nr. 1	Nr. 2
Torskur yvir 22"	2,90	2,72
Toskur 19—22"	2,64	2,46
Toskur 16—19"	2,17	1,99
Toskur 12—16"	1,60	1,51
Toskur allar støddir nr. 3 hondfiskur og rud		1,16

Hesir prisir eru galdandi frá og við 16. aug. 1969.

Tórshavn, 16. august 1969.

PRISÁSETINGARNEVNDIN Á SALTFISKI

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kríggstrygging	Tlf. 1090
Føroya Sjóvátrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukkutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vørur, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar elga at tryggja í landsins egnu trygging.

LESIÐ SOSIALIN

Týskland eftir 2. heimsbardaga

Í samband við valið til týska sambandstingið til heystar, verður her og í komandi bløðum greitt eitt sindur frá gongdini í Týsklandi síðan 1945

8. maí 1945 kapituleraði Týskland. Meðan demokratisk og kommunistisk heimurin dusaði sær í einum sigursrúsi, var kalda krigið millum tey tvey nýggju heimsveldini, USA og Sovjetsamveldið, longu ein veruleiki. Maktstriðið stóð um Europa og kanska serliga um Týsklands politisku, buskaparligu og hernaðarligu støðu í framtíðini. Dysturin endaði við tí, at tveir týskir statir blivu stovnaðir, at teir blivu dubbaðir av nýggjum og innlimaðir í hvør sín hernaðarliga felagsskap. Sundurbýtið av Týsklandi í Vestur- og Eysturtýskland varð úrslitið av tí ideologiska og maktpolitisku býting av Europa í eina vesliga og eina eystliga interessuferu, sum bleiv gjord av USA og Bretlandi øðrumegin og Sovjetsamveldinum hinumegin aftaná krigið. Hetta er status quo stóðan í Europa í dag, og europeiskt status quo er tað sama sum endaliga sundurbýti av Týsklandi, sum varð byrjað av stórmaktunum, og fullført av týskarunum sjálvum.

Í februar mánað 1945 móttust teir triggju stóru sameindu Churchill, Roosevelt og Stalin á fundi í Yalta. Samráðst varð m. a. um havt skuldi verða av triðja virki Hittlers, aftaná at

fríðurin var vorðin veruleiki. Samtykt varð at krevja treytleysa kapitulation, sundurbýtið av Týsklandi í fyra hersetingaróki (zonir), av tí at tað bleiv viðtikið her, at Frankaríki skuldi sleppa at luttaka sum hersetingarveldi. »Das Land Berlin« bleiv somuleiðis bytt sundur í fyra sektor, hóast tað lá langt inni í russiska zonanum. Aftur er fundur millum tey trý stórveldini í juli mánað 1945, hesaferð í Postdam í Týsklandi; tað er hent, at Harry S. Truman forseti er komin á fund í staðin fyri Roosevelt, sum doyði 12. mars sama árið, annars eru luttakararnir teir somu sum á Yaltafundinum.

Tað var onki at ivast í, at Truman forseti hevði góð kort í hondini, tá hann setti seg við samráðingaborðið í Postdam. USA var júst nú ríkari og sterkari enn nakrantíð fyrr í søguni; Sovjetsamveldið var veikt í kongunum eftir óhugnaliga stóra missin av mannalivi og materiellum oyðileggingum undir krígunum. Truman sjálvur gekk inn fyri tí sokallaða tough politikkinum yvir fyri Stalin, hann vildi vísa, at USA var avgjørt hin sterkari á øllum økjum; við at spæla uppá hesar

streingir, sá Truman ein møguleika, um rætt varð atborið, at diktera Ruslandi sín vilja. Tað besta av øllum teimum kortum, forsetin helt seg hava í hondini, tá hann fór á fund í Postdam, var atombumban, og hann ivaðist ikki í, at hon varð før fyri, at nýyða Stalin at góðtaka amerikonsku friðarætlanina fyri Europa, og somuleiðis fáa Yaltaavtaluna forða út í livið eftir amerikanskari útlægging. Truman fór úr New York, uttan at hava setti besta trumfkort við — tað hevði ikki eydnast amerikonsku vísindamonnumum at fáa atombumbuna at eksplodera enn. Tí kom eisini hin týdningsarmikil og avgerandi Postdamfundurin fyri Europa's framtíð at fara fram í ymiskum diplomatiskum stígum.

Tann avgerandi vendir, at Postdamfundinum — og fyrri kalda krigið! — kom tann 21. juli 1945. Tá kom endiliga tíðindini úr USA — sum Truman hevði biðað so ótolin eftir — atombumban var royndar-sprongd fyrri fyrstu ferð í mannasøguni, og kundi nýttast sum höttunarmiðal í politisku toganini móti Stalin. Men, víti mega siga tverri, misti Truman allan áhuga fyri samráðingunum í Postdam um týdningsarmesta evnið á fundinum, sjálfvan Týsklandsspurningin, tá hann hevði fingið hesi tíðindi at vita. Hann skundaði sær hem til Washington, fyrri at útnýgja onnur »stórverk«, nevnlaga at

fyrirreika atombumbingina av Hiroshima og Nagasaki, og lat annars samráðingarnar um støðu Týsklands í framtíðini upp í hendurnar á uttanríkisráðharra sinum Byrnes.

Postdamfundurin var endin á »The Grand-Alliance« og byrjanin til kalda krigið um Europa og Týskland; tey týdningsarmestu úrslitini av Postdamfundinum vóru m. a. militarisman og nazisman í Týsklandi skuldi útruddast. Týskland skuldi verða fullkomiliga avvápnad og avmilitariserad, allar nazistiskar lógir skuldu setast úr gildi, allir nazistiskir flokslimir, sum høvdu verið aktivir, skulu burtur úr stovrum teirra, annaðhvot talan var um almenna ella privata vinnu. Og tað skuldi botast fyrri týsku brotsgerðirnar móti mannaættini! Um politiska livið í Týsklandi í framtíðini varð m. a. sagt, at ongin týsk ríkisstjórn bleiv endurreist í nærmasta framtíð — ikki fyrr enn Týskland hevði funnið eitt pláss millum tær fræslu og friðar-elskandi tjóðirnar í heiminum, kundi hetta verða møguligt. Eisini varð avgjørt, at Týskland skuldi verða uppfatað sum ein buskaparlig eind undir leiðslu av teimum sameindu, Stalin og Roosevelt vóru í prinsippinum samdir um týsku skadabótarnar uppá 20 milliardir dollara á Yaltafundinum í februar 1945, men eisini hetta broytti Truman í Postdam; hann vildi

ikkj binda seg til nakað fast gjald, og harafurat helt hann seg ikki ver bundnan av til-søgnini hjá Roosevelt, um at 50 pst. av øllum týskum skaðabótum til Sovjetsamveldi, skuldi takast úr øllum teimum fyra hersetingarzonunum, stóra álit-íð hjá Ruslandi, tá hugsað var um demontering av verksmiðjum og tilikum, var idnaðarókið í Ruhr, sum var í hondunum á vestanveldunum, men har skuldu so russar onki fáa, Truman vísti russum í staðin á teirra egna hersetingarzonu eystan fyri Elben, men nær hefur idnaður av nevniðrigum týdn-íngi verið at funnið har? Truman hevði spart vesturzonirnar fyrri milliardvirði í krigsendurgjaldi til tað land, sum hevði borið tyngstu byrðurnar av tí hjálpi, sum Ruhrídnadurin hevði veitt týsku krigsmaskinuni.

Skulu vit vísa á nakra ávísu grund, hví Týskland fór í tvey (trý), so er onki at ivast í at Trumans ófrávikiliga stóða í spurninginum um krigsendurgjaldið, úr Ruhr m. a. hevur havt sína ávirkan, sum eitt fyrsta stigið á leiðini til endaliga sundurbýtið av Týsklandi í tveir statir. Táverandi bretska uttanríkisráðharinn Bevin segði tað soleiðis: »vit hava gjørt eina kloyvu í sjálva avtaluna um at rokna Týskland sum eina buskaparliga eind.«